

AZ IRÁNYÍTÁS ÉS AZ ÉRTÉKELÉS JELENTŐSÉGE A HOSSZÚ TÁVÚ SPORTOLÓFEJLESZTÉSI PROGRAM (LTAD) MŰKÖDÉSI RENDSZERÉBEN: A GYORSKORCSOLYA SPORTÁG TAPASZTALATAI

T-8

Telegdi Attila, Bognár József

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

Kulcsszavak: hosszú távú sportolófejlesztés (LTAD); kommunikáció; képzés; továbbképzés

A versenysportban tevékenykedő edzők pedagógiai szerepe egyre inkább felértékelődik azáltal, hogy egy válogatott szintű sportoló több időt tölt az edzőjével, mint otthon a szülőikkel, illetve az iskolában a tanáraival. A szakmának szüksége van arra, hogy a szakemberek, iskolák, szakosztályok és klubok pedagógiai munkáját feltárjuk, megfelelő kommunikációval mérjük, értékeljük, ezáltal is elősegítve nemcsak a sportolók optimális fejlődését, hanem a klubnak és természetesen magának a sportágnak is a sikerét (Bíróné, 2011). Kutatásunk során a Magyar Országos Korcsolyázó Szövetség gyorskorcsolya-sportág szereplőinek kommunikációs és értékelési jellemzőit vizsgáltuk. Az előadás célja a sportszövetség és az edzők közötti irányítás, értékelés és visszajelzés aspektusainak, a szövetség edzőkkel szemben támasztott elvárásainak, értékelésének, ezzel összefüggésben az edzők reakcióinak és önértékelésének bemutatása. A kutatás során félig strukturált interjúkat alkalmaztunk, mely során szövetségi vezetőket (n=3), klub-, illetve válogatott edzőket (n=5), illetve versenysportolókat (n=5) vizsgáltunk. Az interjúkat összegeztük, az összegzéseket kérdésenként, az azonosított témákat kvalitatív módon összehasonlítottuk. A sportszövetség által kidolgozott Hosszú távú Sportolófejlesztési Program (LTAD) célja az edzők számára szakmai és pedagógiai iránymutatást adni, amely alapján kialakított sportszövetségi elvárás és értékelés, az edzőkre gyakorolt hatáson túl, közvetve hatással van a sportolók személyiségfejlődésére, énképének, önértékelésének alakulására és ezáltal a sportteljesítményére is. A kutatás eredményei azt mutatták, hogy az edzők nincsenek tisztában azzal, mit vár el a sportszövetség tőlük és a sportolóktól az LTAD területén, hasonlóan gondok vannak az egyértelmű és következetes kommunikációval, a sport mellett a tanulás fontosságának kiemelésével, valamint a hosszú távú felkészülés szemléletének és gyakorlatának kialakításával. Az edzők úgy érzik, nem kapnak rendszeresen visszajelzést, értékelést a munkájukkal kapcsolatban a sportszövetségtől, mert hiányos a sportszövetség és az edzők közötti kommunikáció és egyúttal az együttműködés is. Ennek következtében a sportolók felé sem egyértelműek a szövetségi LTAD-irányelvek és elvárások, illetve ezek sokszor nem azonosak az edzői elvárásokkal. Az edző-sportoló együttműködés és a sportteljesítmény sikerességének egyik feltétele a sportszövetség elvárásainak megfogalmazása és érvényre juttatása az edzők felé a folyamatos interakción, visszajelzésen és értékelésen keresztül. Kutatásunk rámutat a versenysport egyes szereplőinek felelősségére és hiányosságaira az elemzés és értékelés területén, a kommunikáció hiányára, amely jelentősen gátolja a pedagógiai folyamatokat és a rendszer hatékonyságát. A kutatás rámutatott, hogy a sportszövetség szerepe kiemelésre érdemes a folyamatok fejlesztésében. Erre kiváló lehetőséget ad a képzés és a továbbképzés rendszere, a szerepek és felelősségi területek kidolgozása és az együttműködés erősítése.